

Zahledět se ke kříži

Hošťálková 10. 4. 2020
Velký pátek

Písně: 324, pašijní čtení + zpěv, 658, 322

Pašijní čtení: ev. Lukáše 22. a 23. kapitola

Kázání: ev. Lukáše 23, 35a. 48

Milí bratři a sestry,

je to divný příběh, kterým jsme v této chvíli společně prošli. A je také divné, že se k němu stále znovu vracíme. Dokonce tento den, kdy se to všechno stalo, slavíme - i v této době, kdy se zdá, že není nic důležitějšího, než mít neustále čerstvé informace k infekci koronaviru. Jenže velikonoční poselství - poselství o ukřižovaném a zmrtvýchvstalém Ježíši šlo celou historií tohoto světa - napříč všemi válkami i smrtícími infekcemi, které si člověk připravil nebo které tento svět postihly.

Příběh, který jsme tu četli ale člověka v každé době také provokoval a provokuje. Ano, věříme v Ježíše Krista, který stojí v centru tohoto příběhu, vyznáváme, že je to náš Spasitel, že je to Syn Boží. Ale v tom pašijním příběhu čteme o jeho bezradnosti, stavíme si před oči bídu jeho poslední cesty, díváme se na jeho nejhlubší ponížení. Lidé přece chtějí vidět své hrdiny v jiném světle, než do jakého je tu Ježíš stavěn. Chtějí je mít slavné, silné a mocné. Chtějí, aby byli jejich hrdinové obdivováni a všemi uznáváni. Jen k takovým se hrdě a s nadšením hlásí zástupy. Obraz jejich hrdiny musí být jasný, dokonalý fascinující slávou a mocí.

A tu my, kteří vyznáváme Ježíše jako svého Pána, si jej stavíme před oči jako bezmocného, na pospas vydaného a všemi zlehčeného. A též světu jej takto představujeme - ve vsí jeho bídě a ponížení. Nejen že nezamlčujeme nic z oné bídy jeho poslední cesty, ale dokonce ji stavíme na odiv a přivoláváme pozornost ke každé její podrobnosti. - Tak to dělá evangelista Lukáš i ostatní evangelisté, tak to dělala církev po všechna staletí až dodnes. Ježíše, kterého prohlašujeme za svého Pána a Pána celého světa, za Spasitele a Syna Božího, toho Ježíše stavíme před oči celého světa jako ubohého trosečníka. Jako ubožáka, který je mezi dvěma lotry veden na popravu, který je tak slabý, že ani neunes dřevěný kříž, který na sebe bez odporu nechá dopadat posměch chátry a žoldnéřů, který se nezmůže ani na pokus o odpor a nechá se trpně ukřižovat.

Není to divné, že jej takto světu představujeme? Vždyť takové svět nemá rád. I slabé ženy vyjadřují lítost svým pláčem nad jeho bídou. A ostatní se mu posmívají. Toto že je Spasitel? Vždyť neumí zachránit ani sám sebe, jak by mohl zachraňovat druhé! Toto je Boží Syn? Vždyť neumí pomoci ani sám sobě. Věřit v něho, cokoliv od něj čekat, je vyložená hloupost. Vždyť už od něj nečekají nic ani ti, kteří s ním chodili a byli jeho učedníky. A pokládat jej za Syna Božího!? - to je vyložené rouhání a zlehčování Boha. Tak to viděli a tak tomu rozuměli všichni, kteří byli tenkrát očitymi svědky události na golgotském vrchu.

Evangelista Lukáš zapisuje: „**Lid stál a díval se. Členové rady se mu vysmívali...**“ Byl to tentýž lid, který se ještě před několika dny v zástupech kolem

Ježíše tísnil, tentýž lid, kterého se mocní ještě včera báli, že by je rozdrtil a smetl, kdyby na Ježíše sáhli, tentýž lid, který věřil v Ježíšovo Boží synovství. Teď už tento lid ovšem nevěří, jenom zde stojí a dívá se. Ne to nemůže být Syn Boží, jestliže se nechal takto ponížít, pak přece nemůže být Spasitelem, když neumí pomoci ani sám sobě. Svým posměchem se mu mstí za své zklamání, za to, že se mýlili, když do něj vkládali své naděje. Evangelista Lukáš nic z toho nezamlčí. Chce, abychom to všechno dobře viděli, a abychom těm lidem tam také rozuměli. Abychom pochopili, proč jen stojí, dívají se a posmívají. Chce, abychom velmi zřetelně viděli všechnu bídu Ježíšovy poslední cesty.

Když to ale takto - ve vsí drsnosti - popisuje, věří, že se na tuto událost podíváme ještě z jiného zorného úhlu; že si všimneme ještě jiné otřesné skutečnosti, která jakoby zůstávala trochu v pozadí. Chce nám také říci: Podívej se, zde je veden na popravu člověk! Proč je tam vlastně veden? Co udělal zlého? Jakého zločinu se dopustil, že se s ním zachází tak krutě a surově? Vždyť uzdravoval nemocné, sytil hladové, potěšoval zarmoucené, ujímal se opovržených, rozdával lásku na každém kroku. A teď je veden na popravu a není tu vůbec nikdo, kdo by se jej zastal, nikdo, kdo by se za něj postavil. Není to strašné? A není právě toto na celé té události to nejhorší? Co je to vlastně za svět, kde je toto možné? Co je to za lidi, kteří se tady na všechno bez protestu dívají a ještě se posmívají? A není to vlastně, člověče, také tvůj dnešní svět? A nejsi to také ty sám, který se jen dívá, ne-li i posmívá, když je nevinný pošlapáván, křižován a tupen?

Mocným se stal tento Ježíš nepohodlný, proto musí být odstraněn, ukřižován a pohřben. Musí být lidu zoškliven, přede všemi zesměšněn. A ty jen stojíš a díváš se, a třebaže jsi v něj ještě včera věřil, dnes se ho nezastaneš a nepřihlásíš se k němu. **„Lid stál a díval se“**, a on jde tichý a nebrání se. Je to opravdu proto, že je tak slabý a bezmocný? Anebo se to děje proto, aby se právě na pozadí jeho zdánlivé nemohoucnosti a bezbrannosti zjevila tím jasněji tvá vina a tvůj hřích? Není ta jeho pokora a mlčení výkřikem do tvého svědomí? Toto jsou otázky, které nám klade též prorok Izaiáš.

Podívej se, člověče, co opravdu jsi a co dokážeš. Dokážeš přibít na kříž nevinného. Dokážeš nechat zabít spravedlivého. Díváš se na zločin a neozveš se. Posmíváš se pravdě a lásce. Necháváš pošlapat a sám často spolupošlapáváš vše, co je dobré, čisté a svaté. To jsi ty, a to je tvůj svět. Je třeba ještě popisovat a rozvádět jak tohle všechno děláme ještě surověji a rafinovaněji dnes v naší době? Tady na Golgotě, kde je Kristus křižován, tady ti sám Bůh nastavuje zrcadlo, aby ses uviděl, jaký opravdu jsi. - Ty, já a celý svět. Ten tichý, bezbranný a ponížený ti to zjevuje právě svým ponížením.

Když jej na cestě k místu ukřižování doprovázely ženy, litovaly jej a plakaly nad ním, Kristus jim říká a říká to zároveň i nám všem: *„Neplačte nade mnou, ale samy nad sebou plačte! Ne nad mou, ale nad svou vlastní bídou naříkejte. Protože právě váš hřích je to, co všemu ubližuje a všechno ničí - v přítomnosti i do budoucna.“* Zde se nám, alespoň z části pootevírá ono veliké tajemství Kristova kříže. Ne, to není bezmocný ztroskotanec, který je tady veden na popravu. Tudy jde vtělená a obětující se LÁSKA. A tím utrpením, které jsme jí my lidé připravili, nás všechny znovu nepřeslechnutelně volá: *„Člověče vzpamatuj se! Podívej se, co to děláš, podívej se, kam tě tvůj hřích zavedl!“*

„Lid stál a díval se. Členové rady se mu vysmívali...“ Ještě nepochopili, co se to tam děje. Pochopíme alespoň my dnes? Dokážeme si uvědomit, že tam, na tom kříži mezi dvěma lotry jsme měli být přibiti vlastně my? Já a ty - my, pro naše hříchy a

viny, pro naši bezbožnost a bezohlednost, my pro náš bezcitný cynismus. Ale On tam vstoupil sám - za nás. Obsadil na tom kříži naše místo. Umřel tam za mne a za tebe, ať to zní komukoli a jakkoliv absurdně. A udělal to také proto, aby nás tím pozval k pokání, k nápravě, k obrácení - na cestu záchrany, spásy. Uslyšíme tuto výzvu z kříže? Jestliže pochopíme a prožijeme, že se tam Boží láska v Kristově oběti sklonila také k nám, aby nás zachránila, tehdy se smíme potěšit i tím slovem, které zaznělo z kříže a kterým za nás všechny prosil ukřižovaný Kristus: **„Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.“**

„Lid stál a díval se.“ Stál tak dlouho! Celé hodiny jen stál a díval se na bolestné umírání Pána Ježíše Krista. A přitom se mu posmívali. Nakonec ale přece jen někteří pochopili a **„když viděli, co se stalo, odcházeli bijíce se do prsou“**. Bili se do prsou - ve svaté bázni a v pokání. Pán Bůh nám dej, aby i to naše dnešní hledění ke Kristovu kříži mělo právě takový výsledek.

Amen.